

1. **Imię i nazwisko:** dr Izabela Szyma-Wysocka

2. **Posiadane stopnie i tytuły:**

- 1997 – tytuł magistra sztuki – w zakresie Wychowania Muzycznego, Akademia Muzyczna im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy
- 2009 – tytuł magistra – na kierunku Filologia ze specjalnością – filologia angielska, Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi
- 2015 – stopień doktora – w dziedzinie sztuki muzyczne w zakresie dyscypliny artystycznej – dyrygentura, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Temat: *Polskie pieśni świeckie XVI w. na tle muzyki wokalne ówczesnej Europy* (na przykładzie wybranych utworów).

3. **Dotychczasowe zatrudnienie w placówkach artystycznych i dydaktycznych:**

- 1997 - Młodzieżowy Dom Kultury w Inowrocławiu. Nauczyciel, dyrygent chóru i zespołów muzycznych
- 1997-2007 - Społeczne Ognisko Artystyczne w Inowrocławiu. Nauczyciel gry na instrumentach klawiszowych
- 1998 - SP nr 3 w Inowrocławiu. Nauczyciel muzyki
- 1999 – 2001 - Inowrocławski Dom Kultury w Inowrocławiu. Korepetytor i akompaniator Chóru Cantabile
- 2007 - SP im Polskich Olimpijczyków w Górze. Nauczyciel muzyki i języka angielskiego
- 2013 – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. II dyrygent Chóru i korepetytor

Pochodzę z rodziny o muzycznych tradycjach. Jako dziecko, byłam w pewnym sensie ukierunkowana muzycznie przez profil działalności mojej mamy, która jako nauczyciel, dyrygent i organista, już od 50 lat prowadzi różnorodne zespoły muzyczne na terenie Inowrocławia. Ukończyłam II Liceum Ogólnokształcące w klasie humanistycznej, jednak równolegle kształciłam się muzycznie w PSM I i II stopnia im. J. Zarębskiego w Inowrocławiu. Szkołę Muzyczną ukończyłam w klasie fortepianu i fletu. Późniejszą karierę zawodową związałam zarówno z muzyką jak i z nauczaniem, co było wynikiem podjęcia studiów na Wydziale Wychowania Muzycznego, Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy. Przed podjęciem studiów muzycznych, kilkanaście lat byłam członkiem Zespołów, założonych i prowadzonych przez Danutę Szyma w 1979 roku.

Pierwsze moje spotkanie z utworami dawnych wieków miało zatem miejsce w dzieciństwie. Jako solistka debiutowałam trochę później. Mając 10 lat już na Festiwalu w Kaliszu śpiewałam anonim z XV wieku „*O najdroższy kwiatku*” - z towarzyszeniem tenorowego fletu podłużnego. Utwór ten był w programie konkursowym naszego ZESPOŁU MUZYKI DAWNEJ *SCHOLA CANTORUM INOVROCLAVIENSIS* (zespół działał wtedy

przy Szkole Podstawowej nr 8 w Inowrocławiu). Przez wiele lat moje młodzieńcze występy z Zespołem podczas koncertów na Bydgoskich Impresjach Muzycznych w konkursie czy na koncertach inauguracyjnych te ciekawe międzynarodowe spotkania muzykującej młodzieży, również kształtowały moją osobowość muzyczną. Jestem przekonana, że gruntownie przygotowywały mnie do przyszłej, profesjonalnej pracy jako dyrygenta i nauczyciela muzyki.

W 1997 r. rozpoczęłam kontynuowaną do chwili obecnej pracę w Młodzieżowym Domu Kultury im. Janusza Korczaka w Inowrocławiu na stanowisku nauczyciela oraz dyrygenta chóru *INOVROCLAVIENSIS CANTANS* i Zespołu *MUSICA ANTIQUA INOVROCLAVIENSIS* oraz zespołów wokalnych. Z chóru wyłoniony jest kameralny zespół muzyki dawnej.

Przez lata aktywnego uczestniczenia w działalności artystycznej jako chórzystka i instrumentalistka, poznałam gruntownie specyfikę prowadzenia tego typu zespołów a problematyka zagadnień z zakresu chóralistyki była mi również bliska. Zgłębiałam jej sekrety na studiach w Bydgoszczy. W roku 2000 dodatkowo ukończyłam Studia Chórmistrzowskie w bydgoskiej Akademii Muzycznej, doskonaląc się pod kierunkiem wybitnych specjalistów z zakresu dyrygentury, prowadzenia zespołów wokalnych i emisji głosu.

Jako nauczyciel, jestem świadoma odpowiedzialności spoczywającej na mnie. Wyrażam osobiste przekonanie, iż moje właściwe podejście i postępowanie w pracy determinują w znacznym stopniu szanse na to, że uczniowie w przyszłości staną się melomanami i bywalcami sal koncertowych oraz świadomymi odbiorcami muzyki. Kształtując osobowość młodego człowieka bacznie obserwuję wpływ podejmowanych działań na jego rozwój. Uczę moich wychowanków, jak mądrze wybierać to, co dobre i wartościowe w muzyce, nie kierując się wyłącznie modą czy popularnością w mediach masowych. Od roku 1997 jestem nauczycielem – dyrygentem pracowni muzycznej w Młodzieżowym Domu Kultury im. J. Korczaka w Inowrocławiu. Zespoły wokalne MDK w Inowrocławiu prowadzę nieprzerwanie od 22 lat. W tym czasie udało mi się wykształcić muzycznie jedno pokolenie utalentowanej młodzieży z Inowrocławia i okolic. Moimi wychowankami są m. in.: Mikołaj Stolarski – absolwent Wydziału Instrumentalnego Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie, Paweł Frasz - absolwent Muzykologii na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu i student Akademii Muzycznej we Wrocławiu, Marcin Mroziński (obecnie znany jako Martin Fitch) - aktor

teatralny, piosenkarz i prezenter telewizyjny, Paweł Robak – kompozytor, reżyser dźwięku (Akademia Muzyczna, Poznań), Krzysztof Dekański - solista Opery Krakowskiej, juror w Talent Capital Paris 2019, Żaneta Kucharska – absolwentka Wydziału Muzyki, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz asystent dyrygenta Chóru Filharmonii Olsztyńskiej. Większość moich absolwentów zasila szeregi chórów uniwersyteckich, takich jak Chór Akademicki UMK w Toruniu (dyr. dr hab. Arkadiusz Kaczyński), Chór Kameralny UAM w Poznaniu (dyr. prof. Krzysztof Szydzisz), Chór Uniwersytetu Gdańskiego (dyr. prof. Marcin Tomczak), Chór Akademicki UKW w Bydgoszczy (dyr. prof. Bernard Mendlik), Chór UAM w Poznaniu (dyr. Jacek Sykulski oraz Beata Bilska) czy Polski Chór Młodzieżowy we Wrocławiu (dyr. dr hab. Agnieszka Franków-Żelazny) i Chór Filharmonii Olsztyńskiej (dyr. prof. Benedykt Błoński). Sądzę, iż ich droga artystyczna realizowana obecnie w środowisku muzycznym i fakt, że swoje dalsze życie zawodowe związali z muzyką, są dowodem celowości mojej pracy i przykładem na formatywny jej wymiar.

Od 2013 roku współpracuję z Chórem Akademickim Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, pełniąc funkcję drugiego dyrygenta. Dzięki temu poszerzam swoje doświadczenie o pracę z osobami dorosłymi, studentami i absolwentami uczelni wyższej, którzy – nie będąc profesjonalnymi muzykami – z jednej strony wymagają znacznego wsparcia i ukierunkowania przez dyrygenta, a z drugiej dysponują warsztatem umożliwiającym realizację ambitniejszych projektów muzycznych, w tym wielkich form z towarzyszeniem orkiestry. W moim odczuciu, kilkuletni okres tej współpracy jest bardzo istotny dla mojego rozwoju artystycznego. Tym bardziej, że różnorodność opracowywanego w Chórze toruńskim repertuaru, dała mi wiele satysfakcji osobistej a zmiana specyfiki pracy ukazała mi moje dotychczasowe dokonania z innej perspektywy. Doceniłam bardziej lata poświęcone pracy z dziećmi, która w obiegowej opinii nie jest kojarzona z wysokimi wymogami merytorycznymi jakie dyrygent musi posiadać podejmując takie wyzwania. Co oczywiście moim zdaniem jest błędnym założeniem, ponieważ praca z amatorami a tym bardziej z dziećmi, jest pracą u podstaw, zatem wymaga od dyrygenta najwyższych kwalifikacji i predyspozycji muzycznych oraz pedagogicznych. Uznałam, że warto ująć mój dotychczasowy dorobek artystyczny w sposób naukowy. Rada Wydziału Edukacji Muzycznej UKW w Bydgoszczy zatwierdziła moją dysertację doktorską pt. *Polskie pieśni świeckie XVI w. na tle muzyki wokalne ówczesnej Europy (na przykładzie wybranych utworów)*. 16 czerwca 2015 roku uzyskałam stopień doktora sztuki muzycznej w dyscyplinie

artystycznej dyrygentura na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

Praca muzyczna z amatorami, jak zaznaczyłam wcześniej, jest bardzo wymagająca. Konieczne jest stałe podnoszenie kwalifikacji, zdobywanie nowych doświadczeń i poznawanie alternatywnych metod pracy. Staram się uczestniczyć w interesujących mnie kursach, seminariach i warsztatach związanych z szeroko pojętą działalnością dyrygencką. Wybór seminariów podyktowany był obowiązkami zawodowymi oraz wewnętrzną potrzebą rozwoju umiejętności i osobowości. Szczególnie interesujące dla mnie są tematy związane z zagadnieniami merytorycznymi pracy w zespołach młodszych grup wiekowych (młodzież szkolna). Poprzez uczestnictwo w przydatnych mi kursach, wykładach, szkoleniach i seminariach, zgłębiłam wiedzę i doskonałam swój warsztat metodyczny. Uznaję zasadę, że *„stały rozwój umiejętności jest podstawą do osiągnięcia pozytywnych efektów w pracy zawodowej”*. Szkolenia pełnią również ważną rolę w nawiązywaniu i utrzymywaniu kontaktów ze wspianiałymi pedagogami i artystami, których spotykałam na swojej drodze zawodowej. W załączonej dokumentacji znajduje się szczegółowy wykaz ukończonych przeze mnie seminariów i warsztatów. Wśród najważniejszych wydarzeń z tego zakresu należy wymienić:

- Ogólnopolskie seminarium metodyczne, Ogólnopolskiego Festiwalu Zespołów Muzyki Dawnej „Schola Cantorum” w Kaliszu (2004, 2006, 2010)
- Warsztaty: „Metoda nauczania dzieci śpiewu chorału gregoriańskiego według oo. Benedyktynów z opactwa w Solesmes.” (Częstochowa 2012)
- Konferencja naukowa „ *Zastosowanie fłażoletu w edukacji muzycznej dzieci i młodzieży*” (Bydgoszcz, UKW 2017)
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa „*Nowoczesne trendy w muzyce chóralnej nowoczesnej Europy*” (Bydgoszcz, UKW 2017)
- Ogólnopolskie Warsztaty dla dyrygentów chórów Akademii Chóralnej Śpiewającej Polski (Wrocław, NFM 2015)
- Ogólnopolskie Seminarium dla Chórmistrzów „*Edukacja i wykonawstwo*” (Warszawa 2016, 2017)
- Międzynarodowe Sympozjum Cantus Choralis Slovaca w Bańskiej Bystrzycy, Słowacja (2016) oraz Cantus Choralis w Usti nad Łabą, Czechy (2017)
- Koncert z wykładem na Conservatoire a Rayonnement Regional de Musique, Danse et Art. Dramatique w Perpignan, Francja (2018)
- Seminarium Chórmistrzowskie w ramach Ogólnopolskiego Turnieju Chórów Legnica Cantat 49 (Legnica, 2018)

Celem mojego wieloletniego uczestnictwa w szkoleniach i seminariach o randze ogólnopolskiej i międzynarodowej, o których wspominałam wcześniej, jest podnoszenie jakości mojej pracy na rzecz prowadzonych przeze mnie zespołów. Jego dodatkowym

efektem jest wymiana doświadczeń między dyrygentami, jak również dostęp do nowych partytur i specjalistycznej literatury. Efektem tych działań jest bogata oferta prowadzonych obecnie przeze mnie muzycznych zajęć pozalekcyjnych. Znaczące są też sukcesy odniesione przez moich wychowanków w konkursach, jak również ich udział w prestiżowych festiwalach czy wydarzeniach muzycznych.

Na początku swojej drogi zawodowej spotkałam wielu wybitnych pedagogów - muzyków, z których rad, pomocy i doświadczenia mogłam skorzystać. Dzięki temu miałam okazję bezpośrednio przekonać się jak ważnym i przydatnym elementem pracy pedagoga jest dzielenie się swym doświadczeniem z innymi. Wymiana doświadczeń następuje też poprzez udostępnianie materiałów o zespołach i udzielanie wywiadów studentom wydziałów muzycznych różnych uczelni. W przyszłości to właśnie oni będą uczyć młodzież oraz wskazywać na ważną rolę muzyki w życiu emocjonalnym człowieka. Osiągnięcia te były możliwe dzięki podejmowanym przeze mnie od wielu lat, muzycznym przedsięwzięciom. Realizowane konsekwentnie programy doskonalenia pracy, które obejmuje również regularne korzystanie ze specjalistycznej literatury - przyczyniły się również do podwyższania jakości pracy placówek, w których jestem zatrudniona. Prowadzone przeze mnie zespoły realizują muzykę o zróżnicowanym charakterze, od muzyki dawnej po współczesną, a nawet rozrywkową. Dzięki temu młodzież może rozwijać, nie tylko swoją znajomość rozmaitych stylów muzycznych, ale też obcować z różnymi dziedzinami muzyki: od wokalistyki, poprzez instrumentalistykę, po taniec. Ponadto w Zespole Muzyki Dawnej młodzi wykonawcy mają wyjątkową możliwość grania na bardzo rzadko dostępnych instrumentach historycznych, takich jak fidel, rebec, lutnia, krumhorny czy viole da gamba.

Zespół Muzyki Dawnej oraz Chór Młodzieżowy, od wielu lat prezentują wysoki poziom wykonawczy. Są zatem chlubą, nie tylko macierzystej placówki (MDK) ale również Miasta Inowrocławia. Jest to niewątpliwie efekt kilkudziesięcioletniej, konsekwentnej pracy dydaktyczno – wychowawczej, zapoczątkowanej przez Danutę Szyma w 1979 roku, pod której kierownictwem ukształtowały się moje metody pracy w początkach mojej drogi zawodowej, o czym wspominałam wcześniej.

Równolegle do pracy dydaktycznej prowadzę muzyczne działania promujące placówkę. Wiele z nich, na przykład udział w konkursach, festiwalach i koncertach, pozwala połączyć promocję z pracą wychowawczo-dydaktyczną. Wychowankowie wykształceni do określonego działania artystycznego muszą wykazać się wzorowym zachowaniem, opiekować młodszymi dziećmi w zespole, a podczas występu doświadczać zarówno przeżyć

emocjonalnych, jak i dostarczają ich słuchaczom. Jednym z priorytetów mojej działalności artystycznej jest udział w koncertach z okazji wydarzeń ważnych dla Miasta Inowrocławia, regionu kujawsko-pomorskiego lub ogólnokrajowych. Są to występy teatralno – muzyczne, udział zespołu muzyki dawnej i chóru w festiwalach o randze profesjonalnej, odbywających się w Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy, a niekiedy projekty o zasięgu europejskim czy nawet światowym (np. Festiwal *Musica Antiqua Europea Orientalis*). Z dużą starannością podchodzę również do przygotowania wizualnego występujących zespołów. Zachwyt i podziw dla talentu dzieci, wzbudzany jest w słuchaczach również poprzez efekt stylowości wizualnej. Prezentacje są realizowane z dbałością o szczegóły. Oryginalność dawnych instrumentów i renesansowych kostiumów przyciąga również zainteresowanie mediów. Dużo wysiłku wymaga zorganizowanie koncertów międzynarodowych. Każdorazowy udział w takich projektach jak, np. unijny projekt pt. „Korzenie Europy”, (Europejskie Spotkania z Muzyką Dawną) wiąże się z długim okresem przygotowań, zarówno organizacyjnych (m. in. pozyskanie funduszy) jak i artystycznych. Dzięki tego typu przedsięwzięciom moi wychowankowie są w pewnym sensie „ambasadorami” kultury polskiej.

4. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2017 r. poz. 1789):

Tytuł osiągnięcia artystycznego: „ *Musica Antiqua INOVROCLAVIENSIS Cantans*”

W mojej pracy i realizowanych projektach artystycznych z dużym zainteresowaniem spoglądam na muzykę okresu: od schyłku średniowiecza, poprzez renesans do początków baroku. Dlatego postanowiłam zrealizować artystycznie swoje przemyślenia dotyczące interpretacji muzyki wokalne i instrumentalnej tamtych czasów. Wykonawcami przedstawionego dzieła jest żeńska sekcja Chóru *Inovroclaviensis Cantans* i muzykujący pasjonaci instrumentów historycznych Zespołu *Musica Antiqua Inovroclaviensis*. Nagrań dokonano w latach 2016-19 w Sali widowiskowo-koncertowej Młodzieżowego Domu Kultury w Inowrocławiu i zapisano na nośniku CD.

W nawiązaniu do treści ustawy o stopniach naukowych, przedstawione dzieło wskazuję jako osiągnięcie artystyczne do postępowania habilitacyjnego. Na całość projektu złożyły się utwory:

1. Michael Praetorius - *Ecce Maria*
2. Antonio Lotti - *Vere Languores Nostros*
3. Constanzo Festa - *Madonna*
4. Wacław z Szamotuł – *Alleluja, Chwalcie Pana*
5. J. C. Vodňanský - *Rorando coeli*
6. Anonim 1588 - *Pieśń o szczęśliwej potrzebie pod Byczyną (Niech włoskie kraje)*
7. Pierre Certon – *Chanson*
8. G.D. da Nola - *Canzon Villanesca*
9. Henry Youll - *In the merry month of May*
10. Anonim z I poł. XVII w. – *Skarżęć się, matusiu moja*
11. John Dowland - *Come again*
12. Thomas Morley – *Majowy taniec*
13. Johann Herman Schein - *Kikeriki, Kakakanei*
14. Anonim polski - *Canzona*
15. Valerius Otto - *Galliarda*
16. Jeremiah Clarke - *Trumpet Voluntary*
17. John Dowland - *Allemande*
18. Melchior Franck - *Intrada*
19. Melchior Franck - *Galliarda*
20. Tabulatura organowa Jakuba Paix z XVI - *Estampida z XIII w.*
21. Tabulatura Jana z Lublina – *Taniec dworski REX*

Pieśni, a także szeroko pojęte inne formy muzyczne ze wskazanych w tym dziele epok muzycznych, wymagają specyficznego wykonania (stylistyka) przez dany zespół czy chór. Mam tu na myśli zastosowanie odpowiednich, muzycznych środków wyrazu do odtworzenia danej partytury (pieśni, utworu instrumentalnego) i nadania jej właściwego charakteru. Jest to moja subiektywna próba interpretacji utworów. Inspiracje do ich opracowań czerpałam z moich wieloletnich obserwacji uznanych interpretatorów muzyki dawnej w Polsce.

Aspekty życia ludzi to odwieczny materiał do pracy literackiej autorów tekstów, który służył kompozytorom do tworzenia swych dzieł. W dzisiejszych czasach wykonawca ma do dyspozycji aparaturę nagłaśniającą, którą często wykorzystuje przy swoich prezentacjach. Uważam, że obecnie w mediach modna jest muzyka krzykliwa,

tworzona według zasady: „*im głośniejszym lepiej, ładniej*”, natomiast muzyce o wysokich walorach artystycznych trudno konkurować z modą. Sądzę, że obecnie, przy odtwarzaniu partytur z utworami dawnych epok należy wziąć pod uwagę również to, jakie warunki towarzyszyły wykonawcom, muzykom i śpiewakom w czasach w których żyli. Dbalność o poszanowanie estetyki wykonawczej, zgodnej z ówczesnymi zasadami to dla mnie priorytet. Muzyka dawna to muzyka kameralna. Mam tu na myśli przede wszystkim warunki akustyczne, liczbę wykonawców i inne, które należy wziąć pod uwagę przy realizacji repertuaru.

Wybór omawianych kompozycji wokalnych nie był przypadkowy. Partytury są dostosowane do możliwości wokalnych dzieci i młodzieży oraz umiejętności wykonawczych instrumentalistów. Postanowiłam wybrać pieśni na głosy równe, ponieważ uważam, że mało chórów wykonuje obecnie tego typu repertuar. Poza kryterium współczesnej użyteczności repertuaru muzyki dawnej, celowo dobrałam je na potrzeby ukazania różnorodności, która cechowała utwory świeckie doby Renesansu, określane mianem madrygałów. Stąd wybrane, odrębne charakterem utwory również w kwestii językowej (polski, włoski, niemiecki, angielski, łacina). Aby ukazać odniesienia kompozytorów do treści słownej, na etapie przygotowań do realizacji, materiał repertuarowy został ujednolicony w kwestii zapisu nutowego. Usunęłam z partytur wszelkie naleciałości i „uwspółcześnienia” (określenia tempa, artykulacji, kreski taktowe i inne) często napotymane w dostępnych aktualnie w obiegu wydaniach. Jedynym znakiem „współczesności” partytury są tonacje, dostosowane do możliwości wykonawczych zespołu amatorskiego i zapis ich transkrypcji, bez starych kluczy w zestawieniu wszystkich głosów wg systemu głosów jednorodnych.

Zagadnienie zgodności tonacyjnej utworów dawnych realizowanych współcześnie przez chóry jest sprawą budzącą niejednokrotnie kontrowersje. Jednak stosowany w dobie renesansu „strój” instrumentów muzycznych nie był unormowany, a co za tym idzie, partie wokalne - w przypadku realizowania ich przez instrumenty, co było powszechną praktyką – również były przetransponowane do „wygodnych” tonacji¹.

Co zaś tyczy się kwestii zamieszczania „pomocniczych” kresek taktowych to sądzę, iż dobitnie wyjaśnił ten problem P. Poźniak: „...*jest oczywiste, że przy samodzielności i wyraźnym zróżnicowaniu rytmicznym, współdziałających ze sobą głosów,*

¹ F. Wesołowski, E. Sąsiadek, Rozważania o muzyce dawnej i jej wykonawstwie. Wydawnictwo Akademii Muzycznej we Wrocławiu, Wrocław 2003s. 106.

nie ma sensu wprowadzenie w partyturze kresek taktowych, które miałyby się wiązać z równoczesnym akcentowaniem. Oczywiście jest także, że kreski takie mają sens przy homorytmii”².

Twórcy repertuaru zaproponowanego do Dzieła Artystycznego wykazywali znaczną, choć zróżnicowaną wrażliwość na różnorakie związki treści słownej i muzycznej³. Pod względem techniki kompozytorskiej utwory te, są w przeważającej mierze, oparte na technice homofonicznej, bardziej aniżeli imitacyjnej. Wiąże się to z pewnością z charakterystyczną tendencją do „urealniania” muzyki tego okresu. *„Niektóre pieśni w warstwie słownej wyrażają oczywiste treści, inne wymagają ukazania śpiewem ukrytych znaczeń, dla których padają słowa. Odczytanie „prawdy”, czyli owych ukrytych w fakturze znaczeń, pozostaje w gestii interpretatora dzieła, dyrygenta i jego zespołowego instrumentu jakim jest chór czy zespół wokalny. Niemniej w każdym przypadku powinien on zdawać sobie sprawę, iż „prawda” wykonawcza utworu współczesnego oparta musi być interpretatorsko przede wszystkim na treści muzycznej i słownej, z uwzględnieniem domniemanych intencji kompozytora, które należy rozpoznać. Na tej podstawie kreowane są wizje artystyczne wykonawcy, hołdujące stylistyce wykonawczej zarówno w przypadku muzyki dawnej jak i w stosunku do realizowanych (współcześnie – przyp. autora) koncepcji interpretatorskich”⁴.*

W praktyce wykonawczej muzyka dawna nie wykazywała raczej wyraźnych podziałów na zespoły wokalne i instrumentalne. Grano partie wokalne lub śpiewano partie instrumentalne w zależności od potrzeb i okoliczności. Stąd też w nagranych „dziele” zaproponowałam przykład interpretacji muzyki dawnej z wykorzystaniem zespołu instrumentalnego. Natomiast praktykowane układy taneczne (które stosuję w Zespole Muzyki Dawnej) miały niewątpliwie swoje rodowody w europejskich ośrodkach dworskich. Cechy technik kompozytorskich w wybranych kompozycjach pochodzących, bądź co bądź, z różnych stron ówczesnej Europy, pozwalają sądzić, iż obowiązywały w tych krajach analogiczne normy techniczne, zbliżone wykonawczo

² P. Poźniak, Repertuar polskiej muzyki wokalne w epoce renesansu. Studium kontekstualno-analityczne. Musica Jagiellonica, Kraków 1999, s. 167.

³ Definicję pojęć: treść słowna – treść muzyczna; przyjęłam za Mieczysławem Tomaszewskim, zawartą w jego rozprawie teoretycznej: Interpretacja integralna dzieła muzycznego. Wydawnictwo Akademii Muzycznej w Krakowie, Kraków 2000, ss. 9 - 35.

⁴ A. Kaczyński, Ave Maria w polskiej muzyce chóralnej dawnej i współczesnej. Wyd. UKW. Bydgoszcz 2009, s. 12.

w zależności od tego, jakim aparatem wykonawczym dysponowano. Znając ogromną spuściznę kompozytorską muzyki religijnej Renesansu trudno, z całą pewnością, twierdzić, iż świecka twórczość pieśniarska nie była podstawową domeną twórczości muzycznej tego okresu. Jednak niewątpliwie jej znaczenie było w tamtym czasie większe niż przedtem i później w historii muzyki. W pewnym sensie pozostawały one na marginesie działalności kompozytorskiej i ogólnego nurtu rozwoju techniki kompozytorskiej ale jej społeczna użyteczność była bardzo duża. Pozostają one wciąż praktyczne we współczesnej tradycji wykonawczej i w dużej liczbie weszły do kanonu repertuarowego chórów i zespołów wokalnych - zarówno zawodowych jak i amatorskich.

Odtworzenie utworów z dawnych epok jest bardzo pracochłonne dla chóru i dyrygenta w ich przygotowaniu do prezentacji koncertowej. Stylistyka repertuaru sakralnego jest odmienna od utworów z kręgu muzyki świeckiej. W większości są to pieśni bardzo finezyjne (*Motet Ecce Maria - Michaela Praetoriusa , Constanco Festa – Madonna, Henry Youll – In the merry month of May*), subtelne i nabożne (*Antonio Lotti - Vere Languores Nostros, Johannes Campanus Vodňanský - Rorando coeli*)

Muzyka świecka w której pierwszoplanowe pozostają tematy miłości to w przedstawianym dziele artystycznym większa część repertuaru (*Anonim z I poł. XVII w. – Skarżęć się, matusiu moja, John Dowland - Come again*). Są wśród nich także te o tematyce patriotyzmu (*Anonim 1588 - Pieśń o szczęśliwej potrzebie pod Byczyną* nazywana też *Niech włoskie kraje*), czynów bohaterskich (*Melchior Franck – Intrada, Jeremiah Clarke - Trumpet Voluntary*), zabaw i tańca (*John Dowland - Allemande, Tabulatura organowa Jakuba Paix z XIV w. - Estampida z XIII w., Tabulatura Jana z Lublina – Taniec dworski REX, Valerius Otto – Galliarda*), itp. Nie brakuje też tematów o przyrodzie (*Constanzo Festa – Majowy taniec, Pierre Certon – Chanson* (wersja z polskim tekstem S. Wiechowskiego w opr. S. Głowackiego) w oryg. francuskie „*Je ne l’ose dire*”, o radości życia (*G. D. da Nola - Canzon Villanesca*), o tematyce pastoralnej (*Johann Herman Schein - Kikeriki, Kakakanei*).

Jednym słowem pieśni sprzed wielu wieków są odzwierciedleniem, odbiciem życia tamtych czasów i ludzi, na wielu płaszczyznach ich działań. Kompozytorzy dawnych czasów pozostawili bogaty zbiór pieśni do których dobierali teksty uznanych wtedy poetów.

Utwory zaprezentowane w dziele są w pewnym stopniu próbą prezentacji prawdopodobnego „Koncertu dworskiego”, na który składały się utwory świeckie i muzyka instrumentalna (taneczna). Natomiast utwory sakralne, mocno rozpowszechnione w owym czasie, były stosowane nie tylko podczas Mszy świętej. Zarówno śpiewano je jak i słuchano, podczas modlitw i nabożeństw.

Myślę, że jako dyrygent chóru, w kwestii interpretacyjnej w wielu pieśniach osiągnęłam zamierzony efekt artystyczny mimo iż, wykonawcami tej literatury wokalne jest młodzież od 12 do 19 lat. Tematyka religijna była łatwiejsza do realizacji przez młodzież. Natomiast przygotowywany repertuar świecki wymagał wielu zabiegów interpretacyjnych, o których wspominałam wcześniej. Tematyka tych utworów okazała się trudna do rozpoznania przez młodych wykonawców. Stąd m. in. poetyckie tłumaczenie niektórych tekstów. W pieśni „*Chanson*” chórzyci znakomicie i ciekawie odtworzyli jej charakter. Muzyka tej pieśni podkreśla słowa i wspomaga w przekazaniu treści. W tej pieśni, kwestia treści słownej - ważna wiadomość o której śpiewają, dzięki wielokrotnemu powtarzaniu fragmentu zawołania: „...*la la la, chodźcie tu , chodźcie wraz, wszyscy razem...*” skłoni do skupienia uwagi nawet przeciętnie wrażliwego słuchacza. W oryginale francuskim, trudno byłoby treścią słowną dotrzeć do percepcji słuchaczy. Stąd mój wybór wersji z poetyckim tłumaczeniem polskim.

Młodzi śpiewacy *Inovroclaviensis Cantans* próbują też „bawić” się muzyką i słowem przy wykonaniu pieśni „*Skarżyć się matusiu moja*”. Tutaj dziewczyna „skarży się” matce, że Amorek „nie daje jej spokoju”. Utwór został wykonany przez chór z dużą lekkością, niemal finezyjnie.

Pieśń niemiecka - „Kikeriki, Kakakanei” wykonana z dużą ekspresją (wyrazistością), cechuje sprawne operowanie dynamiką w poszczególnych wersach tekstu pieśni, a frazy melodii budują i podkreślają treść. Bardzo realnie i sugestywnie wyraża muzyką temat naśladowania głosów w zagrodzie gospodarza. „*Estampida*” wykonana stylowo, wprowadza słuchacza w nastrój przyjemnej zabawy. Pochodzi ze zbiorów klasztoru w Montserrat. Pieśń polska, przypisywana Krzysztofowi Klabonowi - „*Niech włoskie kraje*”, jest pieśnią patriotyczną o umiłowaniu kraju ojczystego, traktująca o ważnych wydarzeniach w historii Polski. Pałacowo – komnatowa *Canzona – Anonim z XVII w.* i *Galliarda, Melhiora Francka* to utwory bardzo finezyjne, a zespół wykazał się wielkim kunsztem wykonawczym. Każdy prezentowany utwór ma inny charakter. Do wykazania różnorodności twórców dawnych epok wykorzystałam możliwości operowania

kolorystką przez głosy wykonawców, odpowiednią w moim odczuciu dynamikę oraz utwory taneczne, zagrane na historycznych instrumentach.

Sądzę, że tak interpretowane i zaproponowane przeze mnie Dzieło Artystyczne, wykazało piękno małych form muzycznych, a przede wszystkim ukazało wielką wartość pracy zespołowej dzieci i młodzieży w zetknięciu z trudną materią muzyki dawnej.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć artystycznych, dydaktycznych i organizacyjnych.

Szeroka oferta muzyczna zespołów prowadzonych przeze mnie, owocuje interesującymi zaproszeniami do udziału w prestiżowych uroczystościach oraz festiwalach muzycznych o randze regionalnej, a często również krajowej i międzynarodowej. W tym zakresie szczególnie udane dla mnie przedsięwzięcia odnotowałam z zespołem *INOVROCLAVIENSIS* i Chórem Akademickim UMK w Toruniu. Wśród nich najważniejszymi były:

- 42.Bydgoski Festiwal Muzyczny (2004)
- 13.Internationales Musik & Kulturfestival Cantus MM'2011 w Salzburgu (Austria 2010)
- 22.Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej „Gaude Mater” w Częstochowie z okazji 80 urodzin Wojciecha Kilara i Jubileuszu Polskiej Federacji Pueri Cantores Koncert inauguracyjny w Bazylice Jasnogórskiej (2012).
- XXVII Festival International de Musique Universitaire Chorus of the World Meets at Kadikoy (Turcja 2013)
- Międzynarodowy Festiwal Musica Antiqua Europae Orientalis, Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy (2014)
- Festiwal Kultury "ANGERS FETE L'EUROPE" (Francja 2016)

Jestem organizatorem kilku przedsięwzięć muzycznych. Zorganizowałam seminarium otwarte dla nauczycieli i dyrygentów prowadzących zespoły muzyki dawnej w województwie kujawsko-pomorskim, pod patronatem Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy (2001, MDK Inowrocław). Podczas seminarium poprowadziłam zajęcia pokazowe, po których odbyła się dyskusja na tematy:

- *Jak założyć zespół muzyki dawnej? Nabór do zespołu i praca z uwzględnieniem jego składu osobowego.*
- *Jak zdobywać literaturę i materiały o wykonawstwie muzyki dawnej?*

Staram się co roku prowadzić otwarte warsztaty wokально-instrumentalne dla chórzystów (i innych zainteresowanych osób) w czasie ferii zimowych i wakacji letnich w MDK. Od roku 2013 prowadzę również Warsztaty Wokalne dla Chóru Akademickiego

UMK, a w roku 2015 prowadziłam warsztaty chóralne z Chórem Młodzieżowym *Canticum Novum* w Wodzisławiu Śląskim.

Jestem również współorganizatorem Ogólnopolskich Spotkań z Muzyką Dawną i Warsztatów Wokalnych (Kamień Pomorski, 2016 i 2018). Zespoły prowadzone przeze mnie brały udział w licznych warsztatach muzycznych, takich jak: Ogólnopolskie Warsztaty Zespołów Muzyki Dawnej w Bierzwniku (1998, 1999, 2000, 2003, 2004), I Europejskie Spotkania z Muzyką Dawną w Chojnie (2004), II Trzczańskie Spotkanie Zespołów Muzyki Dawnej w Trzcianku Zdrój (2008) czy wspomniane Ogólnopolskie Warsztaty Zespołów Muzyki Dawnej w Kamieniu Pomorskim (2016, 2018). Warsztaty z zespołami prowadzili tacy muzycy jak: Jacek Urbaniak, Michał Straszewski, Cezary Szyfman, Robert Lawaty, Arkadiusz Kaczyński, Krzysztof Dekański oraz tancerze- choreografowie: Julita Łubińska – Zielińska i Ryszard Wojtala.

Ponadto moja działalność dyrygencka z zespołami muzycznymi spotyka się z uznaniem kadry profesorskiej krajowych uczelni. Efektem tego są prace magisterskie i licencjackie, których autorzy badają działalność prowadzonych przeze mnie zespołów. Wymienione poniżej prace, stanowią cenne potwierdzenie sensu i wartości mojej działalności zawodowej:

- „Działalność zespołu muzyki dawnej Schola Cantorum Inovroclaviensis w latach 1979 – 2003” Emilia Roszak, Praca magisterska w Akademii Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu, 2004
- „Zespół muzyki dawnej Schola Cantorum Inovroclaviensis (1994 – 2000)” Lidia Januszewska, Praca magisterska w Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego, 2001
- „Działalność artystyczna Chóru Inovroclaviensis Cantans (2010 - 2016)” Karolina Pałasz, Praca licencjacka na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, 2017

Chór Inovroclaviensis Cantans jest nie tylko przedmiotem opracowań teoretycznych lecz przyczynia się również do rozwoju umiejętności praktycznych dyrygentów jako chór warsztatowy, m. in. podczas Uniwersyteckiego Forum Młodych Dyrygentów, organizowanego przez Wydział Edukacji Muzycznej UKW w Bydgoszczy (2015). Z Uczelnią tą miałam okazję współpracować jako opiekun praktyk dla studentów Wydziału Edukacji Muzycznej, zarówno w zakresie zajęć chóralnych, jak i lekcji muzyki. Studentka Karolina Pałasz, dyrygowała Chórem *Inovroclaviensis Cantans* podczas swojego koncertu dyplomowego w 2017 r. Jako chór warsztatowy wzięliśmy również udział w warsztatach chóralnych, organizowanych dla dyrygentów *Śpiewającej Polski* w ramach XXXI Ogólnopolskiego Konkursu Chórów a Cappella Dzieci i Młodzieży w Bydgoszczy. Warsztaty

pt. „*Zabawa w chór. Metody pracy, dobór repertuaru, osobowość dyrygenta*”, prowadził prof. dr hab. Dariusz Dyczewski oraz prof. dr hab. Mariusz Kończal (2011).

Od kilku lat jako członek Kujawsko-Pomorskiego Stowarzyszenia CANTIO propaguję muzykę chóralną w ramach organizowanego corocznie Festiwalu Interpretacji Muzycznych KONSTELACJE. To projekt, którego celem jest animowanie działających w regionie zespołów muzycznych, chórów oraz innych form sztuki. Festiwal ma formułę „objazdową”. Organizowany jest co roku w innym miejscu województwa. Kilkudniowe prezentacje kończą się finałowym koncertem uczestniczących chórów, wykonujących wielką formę wokально-instrumentalną z udziałem orkiestry. Dotychczas byłam uczestnikiem czterech edycji Festiwalu, dyrygując m. in. *Requiem* W. A. Mozarta oraz *Requiem* G. Faure.

W MDK w Inowrocławiu przez ponad 35 lat odbywały się *koncerty Ogólnopolskiego Festiwalu Młodzieżowych Orkiestr Dętych*. Jako nauczyciel tej placówki byłam również współorganizatorem tego przedsięwzięcia. Podczas Festiwalu zadebiutowałam w roli konferansjera. Jestem współautorką *Kalendarza Imprez MDK*, którego istnienie zainicjowałam z koleżanką z pracowni teatralnej już w 1998 roku.

Jestem dyplomowanym nauczycielem przedmiotów muzyka oraz język angielski. W 2007 roku ukończyłam w Łodzi studia magisterskie z filologii angielskiej. Pozwoliło mi to na realizację pracy w pełnym wymiarze godzin z uwagi na fakt, iż wskutek reformy oświaty godzin muzyki w szkole było zbyt mało. Poza tym znajomość języka angielskiego jest bardzo ważna w działalności dyrygenckiej. Wszelkiego rodzaju kontakty zagraniczne, w tym staż odbyty we Francji, wymagały biegłej znajomości języka obcego.

Myślę, że na uwagę zasługuje też moja praca jako jurora - specjalisty w zakresie muzyki i języka angielskiego. W latach 2009-2016 byłam współorganizatorem Ogólnopolskiego Konkursu „*Lead Story*” na prezentację multimedialną o własnym regionie w języku angielskim. W ciągu wielu lat mojej pracy zawodowej prowadziłam również zajęcia umuzykalniające w przedszkolach inowrocławskich ucząc języka angielskiego metodą *Song Stories*. Pozwoliło mi to na interdyscyplinarne połączenie zainteresowań i wykorzystanie posiadanej wiedzy i umiejętności. Doświadczenie to utwierdziło mnie w przekonaniu, że wykonywana z właściwym zaangażowaniem praca daje wiele satysfakcji. Swoją wiedzą i doświadczeniem dzieliłam się wielokrotnie z nauczycielami innych placówek oświatowych, podczas cyklicznych zajęć otwartych w inowrocławskim MDK. Celem ich było przedstawienie propozycji integracji sztuki muzycznej z teatralną w kształceniu i wychowaniu dzieci przedszkolnych.

Zapewniając moim wychowankom możliwość prezentowania swoich umiejętności, prowadzę współpracę z profesjonalnymi instytucjami muzycznymi. Prowadzony przeze mnie Zespół Muzyki Dawnej wielokrotnie koncertował na zaproszenie Filharmonii Pomorskiej. Należy tu wymienić koncert charytatywny „*Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom*” z udziałem Mieczysława Szcześniaka (1998 r.), świąteczne poranki muzyczne w ramach cyklu „*Renesansowe kolędowanie*” (2000 r.), świąteczne koncerty edukacyjne pt. „*Renesansowe spotkania*” dla dzieci i młodzieży z Bydgoszczy i regionu (2004 r.) oraz Koncert z cyklu VIVA EUROPA pt. „*Z wizytą na dworach Europy*” (2004 r.). Ten ostatni był dla mnie niewątpliwie wielkim zaszczytem. Odbywał się w ramach 42. Bydgoskiego Festiwalu Muzycznego. Na zaproszenie Dyrektora Toruńskiej Orkiestry Symfonicznej w 2007 r. wystąpiłam z zespołem *Musica Antiqua Inowroclaviensis* na kilku koncertach zatytułowanych „*Z wizytą na dworze renesansowym*”. Występowaliśmy również w projektach edukacyjnych tzw. „*Artosach*” dla szkół na zlecenie Impresariatu Artystycznego „*Art-Wit*”, a także współpracowaliśmy z Towarzystwem Muzycznym „*Pro Arte*” z Inowrocławia. Młodzi artyści wystąpili podczas 36. *Ogólnopolskiego Festiwalu Młodzieżowych Orkiestr Dętych* w koncercie wieczornym „*Pod Tężniami*” z gwiazdą wieczoru Zbigniewem Wodeckim (2008) oraz rok później, podczas kolejnej edycji Festiwalu w koncercie wieczornym „*Pod Tężniami*”, w którym głównym wykonawcą był Mieczysław Szcześniak.

Wieloletnia praca z Zespołami zaowocowała nabyciem przez młodych wykonawców wrażliwości muzycznej a osiągnięty poziom możliwości wokalnych umożliwił realizację ambitnych projektów, obejmujących rozmaite formy wokalne i wokально-instrumentalne. Na szczególną uwagę w tym zakresie zasługuje premierowe wykonanie w 2010 r. w Siedlcach, z Orkiestrą Kameralną Filharmonii Lwowskiej i instrumentalistami Uniwersytetu Muzycznego im. Fryderyka Chopina w Warszawie, utworu Krzesimira Dębskiego pt. *Introibo ad altare Dei: sumam Christum, qui renovat juventutem meam*. Natomiast dwa lata później wykonaliśmy w Bazylice Jasnogórskiej, wraz z innymi chórami i z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Częstochowskiej pod dyrekcją Adama Klocka, „*Angelus*”, „*Exodus*” i „*Bogurodzicę*” Wojciecha Kilara. Te dwa koncerty mają dla mnie szczególne znaczenie, ponieważ w tych wydarzeniach uczestniczyli kompozytorzy.

Kolejnymi dziełami, które przygotowałam to: „*Magnificat*” Johna Ruttera, „*Carmina Burana*” Carla Orffa, „*Mała Msza Uroczysta*” Gioacchino Rossiniego, „*Msza C-dur koronacyjna*” W. A. Mozarta i „*Requiem d-moll*” Gabriela Faure.

Istotną częścią mojej działalności artystycznej jest też upowszechnianie twórczości kompozytorów współcześnie żyjących m.in. Aleksandry Brejzy, Krzysztofa Niegowskiego, Rafała Rozmusa i Piotra Nazaruka. Przygotowałam chór do prawykonań kilku utworów napisanych przez wymienionych twórców. Psalm CX Aleksandry Brejzy (utwór na chór, 2002), „*Hymnum gloriae Tuae canimus*” Krzysztofa Niegowskiego podczas 6. Kongresu Polskiej Federacji *Pueri Cantores* w Toruniu (utwór na chór i organy, 2006), „*Introibo ad altare Dei sumam Christum, qui renovat juventutem meam*” Krzesimira Dębskiego (utwór na chór i orkiestrę, 2010), „*Magnificat anima mea Dominum*” Jarosława Jasiury podczas 7. Kongresu Federacji *Pueri Cantores* w częstochowskiej archikatedrze (utwór na chór, 2012), „*Hymn do Madonny Uśmiechniętej*” Aleksandry Brejzy podczas jubileusz 830-lecia Bazyliki pw. Imienia NMP w Inowrocławiu (utwór na chór, 2012).

Należy nadmienić, iż w skład prowadzonych przeze mnie zespołów wchodzi dzieci i młodzież oraz studenci kierunków innych niż muzyczne. Przygotowanie materiału jest zatem pracochłonne. Nauka utworów wymaga ode mnie znacznego zaangażowania na wszystkich etapach: począwszy od czytania tekstu muzycznego, przez czytelne przedstawienie jego interpretacji artystycznej, po utrwalenie pamięciowe materiału. Zwieńczeniem tego długotrwałego i wymagającego procesu są koncerty, podczas których mam okazję dyrygować nie tylko własnym zespołem (lub zespołami), ale i towarzyszącą im orkiestrą. Dzięki temu znacznie udosконаłam swój warsztat dyrygencki, ze względu na odmienną specyfikę dyrygowania amatorskim zespołem wokalnym, a zespołem profesjonalnych instrumentalistów. Szczególnym wyzwaniem były dla mnie dzieła, które wykonywałam z chórem i orkiestrą symfoniczną. Wymagały bardziej przemyślanej interpretacji, poprzedzonej drobiazgową analizą tekstu muzycznego, a także dostosowania mojej dyrygenckiej techniki manualnej i ekspresji do potrzeb czy przyzwyczajień wykonawców.

Oto przykłady koncertów, podczas których miałam przyjemność dyrygować osobiście zespołem chóralno-instrumentalnym:

- „*MSZA C-DUR koronacyjna*” W. A. Mozarta. Podczas jubileuszu dziesięciolecia nadania Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II doktoratu honoris causa w Auli UMK w Toruniu (Orkiestra Symfoniczków Bydgoskich i Chór Akademicki UMK w Toruniu, 23.11.2014 r.).
- „*ADAGIO (Agnus Dei)*” Samuela Barbera oraz „*REQUIEM d-moll*” W. A. Mozarta. Podczas koncertu finałowego II edycji Festiwalu Interpretacji Muzycznych KONSTELACJE w kościele p.w. Jezusa Miłosiernego w Brodnicy (Chór Akademicki UKW w Bydgoszczy, Chór Akademicki UMK w Toruniu oraz Orkiestra Symfoniczków Bydgoskich, 6.11.2016 r.).

- „*GYMNOPE DIE*” Erica Satie, „*ARIEŃ z II suity orkiestrowej D-dur*” J. S. Bacha, „*KANON D-dur*”. Johanna Pachelbela oraz „*REQUIEM d-moll*” op. 48 Gabriela Faure. Podczas koncertu w kościele p.w. Jezusa Miłosiernego w Brodnicy (Chór Akademicki UMK w Toruniu i Orkiestra Symfoniczków Bydgoskich, 4.11.2018 r.).
- Koncert Muzyki Filmowej, Vangelis – *CONQUEST of PARADISE*, J. Williams – *HYMN to the FALLEN*, Sala koncertowa Auli UMK w Toruniu (Chór Akademicki UMK oraz Orkiestra Wojskowa w Toruniu, 11.01.2019 r.).

Obecnie pracuję z zespołami nad przygotowaniem koncertów Jubileuszowych Chóru Akademickiego UMK w Toruniu (31.05.2019) i Zespołów *Inovroclaviensis* wraz z Orkiestrą Wojskową w Toruniu (19.10.2019).

Moja wieloletnia praca zyskała uznanie wyrażone nagrodami, m. in. Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Rzetelna i sumienna praca z wychowankami, którym zawsze stawiam wysokie wymagania edukacyjne i wychowawcze, zaowocowała też innymi nagrodami. Wśród najważniejszych należy wymienić:

- Medal Centrum im. Jana Pawła II w Krakowie na 34. Światowym Kongresie Pueri Cantores, wręczony przez ks. Kardynała Abpa Stanisława Dziwisza (2007)
- Statuetka Stowarzyszenia Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży „Schola Cantorum” w Kaliszu, przyznana przez organizatorów jako wyraz szczególnego uznania i podziękowania za współtworzenie festiwalu o wysokich walorach artystycznych i wychowawczych
- Srebrna odznaka PZChiO na uroczystości 30-lecia zespołów *Inovroclaviensis* (2009)
- Nagroda Prezydenta Miasta Inowrocławia „Animator Kultury” (2009)

Wielokrotnie miałam okazję prezentować w kraju i zagranicą, wykłady i referaty dotyczące głównego obszaru moich zainteresowań – muzyki dawnej:

- Cantus Choralis Slovaca w Bańskiej Bystrzycy (2016 r.), referat: „Polskie pieśni świeckie okresu renesansu na przykładzie wybranych utworów” (Wyd. Uniwersytetu Mateja Bela, ISBN 978-80-557-1247-5)
- Cantus Choralis w Usti nad Labem (2017 r.), referat: „Reprezentatywne formy i gatunki świeckiej muzyki wokalne” (Wyd. E. Purkene)
- Conservatoire a Rayonnement Regional de Musique, Danse et Art. Dramatique w Perpignan (2018 r.), wykład dla studentów Konserwatorium i referat „Polska muzyka wokalna i instrumentalna okresu renesansu i XVI wieku”
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Pieśni patriotyczne w opracowaniach na zespół chórny” (2018 r.) Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, referat: „Tożsamość narodowa w pieśniach polskich XVI wieku” (Wyd. UKW w Bydgoszczy)

Od początku działalności artystycznej z chórami, dbam o dobry kontakt ze środkami masowego przekazu. Redaktorzy lokalnych gazet i portali miejskich bardzo chętnie informują o moich działaniach koncertowych. Niejednokrotnie publikowałam teksty podkreślające

korzyści, jakie młodym ludziom zapewnia śpiew oraz członkostwo w społeczności chóralnej. Jednym z nich jest artykuł mojego autorstwa zamieszczony na stronie internetowej portalu miejskiego: *„Ku rozwadze rodzicom....zespół muzyczny, chór?...i trwale korzyści z uczestnictwa w nich dziecka”*. Jestem też współautorką publikacji dotyczącej zespołów przeze mnie prowadzonych, którą wydano z okazji 30-lecia ich istnienia. Moja współpraca z mediami nie ogranicza się do form tekstowych. Nasze koncerty są również transmitowane przez stacje radiowe oraz telewizyjne.

Praca dyrygenta, jest szlachetna, ale jednocześnie wymagająca cierpliwości i długoterminowego planowania. Jednak satysfakcję daje to, gdy: *„efekty pracy umożliwiają podejmowanie ciekawych inicjatyw projektowych na przyszłość”*. Identyfikuję się z tą maksymą. Nauczanie śpiewu i prowadzenie zespołów wokalnych i instrumentalnych w tej grupie wiekowej związane jest ze szczególnymi wyzwaniami. O ile w przypadku wykonawców profesjonalnych – do których zaliczam też studentów kierunków muzycznych – celem dyrygenta jest osiągnięcie możliwie daleko idącej precyzji wykonania przyjętej interpretacji utworu, o tyle pracę z młodzieżą rozpoczyna się od bardzo dosłownie rozumianych podstaw. Pierwsze miesiące prób poświęcam na naukę prawidłowego uruchomienia aparatu mowy podczas śpiewu, odpowiednich technik oddechowych oraz fundamentalnych zasad emisji głosu. Jest to proces wymagający dużej kreatywności, ponieważ zarówno naturalne predyspozycje wokalne dzieci, jak i ich zdolność do koncentracji, przetwarzania i zapamiętywania informacji i wskazówek są bardzo zróżnicowane. Ponadto niemożliwe jest osiągnięcie stanu, w którym wszyscy wykonawcy osiągną pożądaną poziom rozwoju wokального, gdyż po kilku latach nauki wyszkoleni już chórzyscy kończą współpracę z Zespołem i rozpoczynają dorosłe życie, często w innych miastach, gdzie realizują pasję muzyczną wspierając inne chóry. Zatem wydawać by się mogło, że dyrygent chóru młodzieżowego przeżywa frustrację związaną z cyklicznym odejściem z Zespołu jego wychowanków. Dla mnie jednak stanowi ono źródło niezmierniej satysfakcji. Ogromną radość i poczucie dumy daje mi możliwość propagowania subtelnej i kunsztownej sztuki wśród moich wychowanków, którzy owoce mojej pracy pożytkują na dalszym etapie swojej drogi życiowej. Miałam w swoim życiu szczęście spotkać wiele życzliwych osób – pedagogów, które dzieliły się ze mną swoją wiedzą i doświadczeniem. Były też osoby, które pomagały mi bezinteresownie pokonać trudności zawodu nauczyciela – muzyka. Niewątpliwie największą praktykę i doświadczenie nabyłam czynnie śpiewając w chórach: Danuty Szyma, Janusza Staneckiego (dyrygent Chóru Kameralnego AM

w Bydgoszczy), Arkadiusza Kaczyńskiego (dyrygent Chóru Akademickiego UMK w Toruniu). To postaci, którym zawdzięczam ukształtowanie mojej wrażliwości na muzykę chóralną i muzykę wielogłosową. Mam nadzieję, że pełnię podobną rolę w życiu moich młodych chórzystów.

Wewnętrzna potrzeba mojego dalszego rozwoju motywuje mnie do podejmowania kolejnych wyzwań związanych z opracowywaniem i interpretacją dzieł muzycznych, głównie w obszarze muzyki dawnej, oraz przedstawianiem piękna i ponadczasowej wartości muzyki szerszym grupom słuchaczy. Znakomity przyczynek do tego stanowiłaby praca ze studentami oraz ściślejsza współpraca z instytucjami szkolnictwa wyższego, umożliwiającą podjęcie ambitniejszych projektów. Jestem przekonana, że postępowanie habilitacyjne stanowić będzie właściwy kierunek w realizacji tych dążeń.

Justyna Szyma-Wysocka